



REPUBLIKA SLOVENIJA

**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 300 13 00

F: 01 300 13 56

E: gp.uvhvvr@gov.si

www.uvhvvr.gov.si

Številka: U024-1/2019/5

Datum: 5. 7. 2019

Ugotovitev o stanju na področju zaščite živali v Kobilarni Lipica d.o.o., Lipica 5, 6210 Sežana in na gospodarstvu Ravne

Direktorica Inšpekcije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je imenovala skupino uradnih veterinarjev za izvedbo nadzora izpolnjevanja predpisanih pogojev glede dobrobiti konjev v Kobilarni Lipica, HOLDING KOBILARNA LIPICA, d. o. o., Lipica 5, 6210 Sežana. Naloga skupine je bila pregled izvajanja predpisanih dolžnosti skrbnika živali v Kobilarni Lipica kot jih določa Zakon o zaščiti živali, način ravnanja s konji s stališča dobrobiti vključno z načinom izločanja konj v usmrtitev ali v zakol.

Skupina je nalogo končala dne 27.6.2019 in o izsledkih obvestila direktorico inšpekcije ter vodstvo Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

Podrobnejši pogoji za rejo in ravnanje s kopitarji niso predpisani, zato veljajo zanje splošni pogoji in presoja v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji glede fizioloških in etoloških potreb konj. Skupino so sestavljali trije uradni veterinarji, ki ob ostalih znanjih razpolagajo tudi s specialnimi znanji ter dolgoletnimi izkušnjami na področju zaščite živali. Ob sestavi skupine je bilo upoštevano, da je potreben tudi znanstveni pristop, zato sta bila vključena dva člana, od katerih ima eden dosežen naziv doktor veterinarskih znanosti, drugi pa magister veterinarskih znanosti.

Ker Zakon o Kobilarni Lipica določa, da je Kobilarna Lipica spomeniško območje državnega pomena, ki obsega kraško krajino, preoblikovano za potrebe paše konj, vključno z grajenimi strukturami in čredo lipicanskih konj, skupina pri pregledu in ocenah ni uporabila minimalnih kriterijev, predpisanih za zakonodajo o zaščiti živali. Uporabila nadstandardne kriterije saj je pričakovano, da se konjem v Lipici zagotavlja optimalne pogoje za rejo in delo. Vsled tega je na podlagi ugotovitev skupine mogoče določiti, kaj je potrebno Kobilarni Lipica zagotoviti, da bi se za konje skrbelo na višjem – za Lipicance optimalnem nivoju, in ne samo na minimalnem nivoju, ki ga določa zakonodaja.

Ugotovitve kažejo, da so minimalni pogoji, predpisani z zakonodajo v Kobilarni Lipica izpolnjeni, razen glede suhega (nadstrešenega) ležišča za skupino konj kastratov na gospodarstvu Ravne. Za to neskladnost je bila Kobilarni Lipica že izdana ureditvena odločba. Ugotovitve kažejo, da ravnanje z živalmi ne povzroča trpljenja živali.

Ugotovitve pa so pokazale, da so nekateri boksi za Lipicance v katerih so le ti nameščeni glede razpoložljive talne površine preskromni, zlasti je to primer pri porodnišnici. Skupina ugotavlja, da škodljivih posledic na živalih ni bilo opaziti, saj se kobile z žrebeti zadržujejo v porodnih boksih le kratek čas. Prav tako ni bilo zaznано, da bi zaradi odstopanja od strokovnih kriterijev prihajalo pri konjih do stereotipij ali tehnopatij (pojava vedenjskih motenj).

Osebe ravna z živalmi na primerni ravni. Pokazala pa se je vrzel glede profesionalnega znanja, ki ga narekuje želja po optimalni oskrbi, negi in delu s konji. V ta namen je potrebno vzpostaviti sistematični pristop predvsem glede stalnega usposabljanja osebja.

Glede zagotavljanja ustrezne veterinarske pomoči ni bilo zaznanih nepravilnosti. Prav ni bilo zaznanih nepravilnosti pri izločanju konj iz reje z odprodajo. Po oceni skupine se to izvaja strokovno in na podlagi določljivih in preverljivih kriterijev.

Glede svobode gibanja se je skupina naslonila na izjave zaposlenih, ker pisnih dokazov (evidenc) ni bilo na razpolago. Ocena skupine je, da je svoboda gibanja v preteklem času bila zanemarjena, saj so posamezni starejši žrebci, ki so nameščeni v boksih postali agresivni do ljudi in bi utegnili poškodovati tudi same sebe.

Skupina je tudi ugotovila, da je ne glede na ugodno klimo na Krasu potreben sistematičen in strokoven pristop glede odločitev o delu s konji med vročino. Kobilarna bi morala za delo s konji uporabljati jasne kritične meje za zgornjo še sprejemljivo temperaturo zraka v kombinaciji z relativno vlažnostjo.

Prehrana konj je sicer primerna za osnovne fiziološke potrebe konj, vendar je zaradi optimalne oskrbe nujno opraviti sezonsko simulacijo obroka na podlagi kemijske analize krme na vsebnost hranilnih snovi. Potrebno je zagotoviti da so obroki prilagojeni ter uravnovešeni. Ocena kondicije konj mora temeljiti na preskušanih metodah, da se izognejo subjektivni in pavšalni oceni, da so Lipicanci nagnjeni k debelosti.

Vodo imajo konji na razpolago na vseh lokacijah vendar je potrebna boljša organizacija dela, da se zagotovi redno čiščenje napajalnikov.

Ugotovitve skupine kažejo, da so predpisani pogoji glede dobrobiti konjev (razen suhega ležišča na Ravnah) v Kobilarni Lipica izpolnjeni. Predvsem pa ugotovitve jasno nakazuje področja, ki jih je potrebno nadgraditi, da se dosežejo optimalni pogoji glede dobrobiti živali v Kobilarni.

Pripravila

Andreja Bizjak

Direktorica Inšpekcije



dr. Janez Posedi

Generalni direktor